

Program Arena for kvalitet 2018

Dag 1 – onsdag 28.november

Møteleder: Dag Johnsen, Udir

Tid	Tittel	Innleder
09:00	Registrering	
10:00	Åpning	Sivert Lindstad
10:10	Velkommen til Hedmark	Aasa Gjestvang, Fylkesråd for utdanning i Hedmark
10:20	Regjeringens satsing på kompetanse for yrkesfaglærere og instruktører	Jan Tore Sanner, Kunnskaps- og integreringsminister
10:55	Læreren og instruktøren - hvorfor er jobben deres så viktig, og hva krever det å fylle rollen?	Lars Jacob Berg, yrkesfaglærer og Alexander Skjefte, instruktør
11:15	Status for yrkesfaglærerløftet	Kjersti Flåten, Udir
11:30	Hva sier forskningen om relevant yrkesfaglærer- og instruktørkompetanse?	Anna Hagen Tønder, FAFO og Hilde Hiim, OsloMet
12:00	Pause	
12:20	Fylkeskommunenes arbeide med instruktør og lærerkompetanse	Helge Kristian Galdal, Fylkesutdanningssjef
12:45	Samarbeid mellom lærer og instruktør, skole og bedrift på Kongsberg	Pål Bjørshol, Kongsberg VGS og Stein Sandvold, Kongsberg teknologipark
13:00	Skolebasert kompetanseutvikling - Samarbeid mellom skoleeier og universitet	Elin Bø Morud, NTNU og Siv-Heidi Ruud, Trøndelag fylkeskommune
13:15	Lunsj	

Program Arena for kvalitet 2018

14:15	Parallelle sesjoner A	
A.1	Modulbasert kompetanseutvikling - et samarbeid mellom akademia, fagopplæring og næringsliv	Hans Otto Ringereide, Universitetet i Agder
A.2	Skolekonkurranser som pedagogisk verktøy	Benedikte Sterner, World skills
A.3	Hvordan kan hospitering og fagspesifikke kurs øke lærer- og instruktørkompetansen?	Trond Pettersen, June-Kristin Enger og Nina Melby, Akershus FK, Gry Sørli, Katrine Gustavsen, Monica Finstad og Mette Lindquist, Østfold FK
A.4	Hvordan kan praksisopphold i utlandet bedre samarbeidet mellom instruktører og lærere?	Carl Espeland, Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning
A.5	Hvordan bidra til at yrkesfaglærerne er kompetente til å møte elever med psykiske utfordringer?	Erik Bråthen og Gry Annette Sælid, Trygve Børve, Anita Wulvig og Tone Christin Lundem Børresen, Sælid Folkehelseinstituttet
A.6	Minoritetsspråklige - hvordan tilpasser vi opplæringen for alle?	Dag Fjæstad, Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring og Ann-Mari Henriksen, rektor Åssiden vgs
15:15	<i>Pause</i>	
15:45	Parallelle sesjoner B	
B.1	Nettbasert kompetanseutvikling for faglige ledere, instruktører og prøvenemder	Egil Hartberg, Høyskolen i Innlandet
B.2	Hvordan bruke innovasjon og entreprenørskap som didaktiske arbeidsformer for yrkesfaglærere og instruktører?	Ove Pedersen, Jan Arne Pettersen og Andre Rondestvedt, Nord Universitet
B.3	Erfaringer med bruk av lærerspesialister i yrkesfag	Kjetil Helgeland, Udir, Åge Risdal og Eivind Sennar, Oslo kommune
B.4	Verktøy og arbeidsmetoder som kan bidra til å skaffe flere læreplasser	Remi Mikalsen, Udir
B.5	Lærekandidatordningen - hva krever dette av yrkesfaglærer- og instruktørkompetanse?	Eifred Markussen, NIFU, Øyvind Sæteren, Kjelle vgs og Torgeir Koteng, Hagespesialisten
B.6	Hvordan kan lærere og instruktører skape et inkluderende opplæringsmiljø i skole og bedrift når gutter eller jenter er en minoritet?	Ellen Møller, Yrkesfaglærer og Inger Vagle, OsloMet
16:45	<i>Program slutt</i>	
17:00	Besøk på Domkirkeodden (egen påmelding)	
20:00	Middag med kulturelle innslag (egen påmelding)	Karoline Amb og Koret Defrost

Program Arena for kvalitet 2018

Dag 2 – torsdag 29.november

09:00	Åpning	Stange vgs
09:15	Møteleder ønsker velkommen til dag 2	Dag Johnsen, Udir
09:20	Hvordan styrke lærer- og instruktørkompetansen?	Anne Magdalena Solbu Kleiven, Udir
09:35	Lansering av Utdanningsspeilet 2018	Elin Flatebø, Udir
09:45	For oss er dette en god yrkesfaglærer	Agathe Waage, Elevorganisasjonen
09:55	Hvilke krav vil fremtidens opplæring stille til lærer- og instruktørkompetanse?	John Arve Eide, Liedutvalget
10:10	Hvordan påvirker digitaliseringen undervisningen og elevenes læring?	Torbjørn Helgesen, yrkesfaglærer
10:25	Yrkesfagenes år	Svein Oppegaard, World skills
10:35	Pause	
11:00	Perspektiv på fremtidens arbeidsliv	Silvija Seres, teknolog og investor
11:20	Fra fjortis til fagarbeider: Samarbeid mellom lærere og instruktører om utvikling av fremtidens fagarbeidere.	Lisbeth Øyum, SINTEF
11:40	Fremtidens yrkesopplæring i Europa	Jens Bjørnavold, European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP)
12:00	Panelsamtale: Hvordan vil fremtidens arbeidsliv påvirke yrkesfagene?	Tore Li (NHO), Trude Tinnlund (LO), Lisbeth Øyum (SINTEF), Jens Bjørnavold (CEDEFOP) og Silvija Seres
12:50	Avslutning	Hege Nilssen, Udir
13:00	Lunsj	

Parallelle sesjoner – utdypende informasjon

A.1 - Modulbasert kompetanseutvikling - et samarbeid mellom akademia, fagopplæring og næringsliv

For å sikre et nært og godt samarbeid mellom skole og bedrift innenfor yrkesfag, har Universitetet i Agder i samarbeid med Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg og Maskinentreprenørenes Forbund utviklet et felles modulbasert etter- og videre-utdanningstilbud for yrkesfaglærere, instruktører og opplæringsansvarlige i lærebedriftene. Vi ser nærmere på pedagogiske begrunnelser og viser hvordan vi rent praktisk har gått frem for å få dette til.

A.2 – Skolekonkurranser som pedagogisk verktøy

For at yrkeskonkurranser skal ha en naturlig plass i skolen bør de settes opp slik at alle skal oppleve utfordringer og læring! Hvordan tilrettelegger vi for at alle deltar med meningsfulle læringsopplevelser? I samtalen deltar Grete Haaland fra Oslo Met og lærere, elever og prøvenemndsmedlemmer som har deltatt i skolekonkurranser. Sesjonen ledes av Benedikte Sterner, World skills

A.3 – Hvordan kan hospitering og fagspesifikke kurs øke lærer- og instruktørkompetansen?

To fylkeskommuner presenterer sine erfaringer med ordningene hospitering og faglig oppdatering i regi av arbeidslivet. Østfold fylkeskommune forteller om sitt arbeid de siste tre årene, og to lærere i frisørfaget deler sine erfaringer fra kursrekken Pivot Point. Akershus fylkeskommune vil snakke om hvordan de jobber med hospiteringsordningen i sammenheng med andre prosjekter. I tillegg vil vi få høre en instruktør og en yrkesfaglærer fortelle om erfaringer med hospitering i skole for instruktører innen helse- og oppvekstfagene.

A.4 – Hvordan kan praksisopphold i utlandet bedre samarbeidet mellom instruktører og lærere?

Carl Espeland (DIKU) viser frem gode eksempler på hvordan instruktører og programfagslærere kan utvikle relevant kompetanse gjennom et felles praksisopphold hos en samarbeidspartner i utlandet. Felles praksis for instruktører og lærere vil gi tilgang til ny og utvidet kompetanse og styrke samarbeidet mellom utdanning og arbeidsliv.

A.5 - Hvordan bidra til at yrkesfaglærerne er kompetente til å møte elever med psykiske utfordringer?

Barn og unges psykiske helse er en av de store folkehelseutfordringene i Norge. Prosjektet Tankekraft gjennomføres ved videregående skoler i Østfold, i samarbeid med Folkehelseinstituttet og Fagakademiet, og har som målsetning å styrke elevenes psykiske helse og livsmestring. Østfold fylkeskommune presenterer prosjektet sammen med Folkehelseinstituttet og Fagakademiet. Tre yrkesfaglærere forteller videre om deres erfaringer med å undervise Vg1-elever i Tankekraft-metodikken, som vektlegger gode relasjoner, klasse miljø og praktiske øvelser som styrker elevenes psykiske helse.

A.6 - Minoritetsspråklige - hvordan tilpasser vi opplæringen for alle?

Rektor Ann-Mari Henriksen på Åssiden videregående skole deler erfaringer og reflekterer rundt spørsmålet om hvordan man utvikler en skolekultur som gir elevene best mulig forutsetninger for å lykkes.

Dag Fjæstad fra Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring kommenterer innlegget og kommer med noen betraktninger om hvordan ulike aktører innenfor fagopplæring kan legge til rette for at ungdom med kort botid lykkes.

Program Arena for kvalitet 2018

B.1 - Nettbasert kompetanseutvikling for faglige ledere, instruktører og prøvenemnder

Høgskolen i Innlandet vil presentere et nytt nettbasert kompetansetilbud i vurdering rettet mot instruktører, faglige ledere og prøvenemnder. Tilbudet starter opp høsten 2018. Høgskolen utvikler kompetansetilbudet på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Kursene er praksisnære med faglig påfyll og konkrete ideer/tips om hvordan vurderingspraksisen kan utvikles gjennom utprøving i egen praksis.

B.2 - Hvordan bruke innovasjon og entreprenørskap som didaktiske arbeidsformer for yrkesfaglærere og instruktører?

Ved å bruke pedagogisk innovasjon og entreprenørskap som metode og arbeidsform i opplæringen økes samhandlingen mellom skole - bedrift og mellom lærere - instruktører. Nord universitet har utviklet et studium i pedagogisk innovasjon og entreprenørskap som øker samarbeidet mellom skole og bedrift og fremmer evne til å takle hurtige omstillinger i uforutsigbar verden samt å øke rekruttering til de enkelte yrkesfagene.

B.3 - Erfaringer med bruk av lærerspesialister i yrkesfag

Utdanningsdirektoratet informerer om lærerspesialistordningen og nye spesialistutdanninger i yrkesfag. Oslo fylkeskommune forteller om hvordan de legger til rette for kurs- og kompetanseopplegg for sine lærerspesialister innen yrkesfag. Noen av lærerspesialistene deler sine erfaringer om sitt arbeid på sin skole og viktigheten av å skape en felles arena for de andre spesialistene.

B.4 - Verktøy og arbeidsmetoder som kan bidra til å skaffe flere læreplasser

Du får en innføring i innovative verktøy og metoder som er rettet mot å få flere læreplasser. Vi benytter Utdanningsdirektoratets tjenester Finnlaerebedrift.no og Utdanning.no til å kartlegge potensielle lærebedrifter i en kommune, og lage utkast til samarbeidsavtaler i faget yrkesfaglig fordypning. Du får også se eksempler på nettverksarbeid i ulike fylker. Den siste delen av sesjonen settes av til diskusjoner om hvordan verktøyene og metodene kan bli bedre.

B.5 - Lærekandidatordningen - hva krever dette av yrkesfaglærer- og instruktørkompetanse?

Forsker ved NIFU Eifred Markussen presenterer rapporten «Jeg vet ikke hva alternativet skulle vært» som evaluerer lærekandidatordningen. Ass.rektor ved Kjelle Vgs Øyvind Sæteren vil deretter sammen med instruktør Torgeir Koteng snakke om hva som kreves av yrkesfaglærer- og instruktørkompetanse for å lykkes med lærekandidatordningen. Begge har betydelig erfaring med oppfølging av lærekandidater og er opptatt av at lærekandidater er en viktig ressurs, og at holdningen og innstillingen man møter lærekandidatene med er en viktig suksessfaktor

B.6 - Hvordan kan lærere og instruktører skape et inkluderende opplæringsmiljø i skole og bedrift når gutter eller jenter er en minoritet?

Ellen Møller og Inger Vagle deler sine synspunkter på hva fylkeskommunene og partene i arbeidslivet kan bidra med for å øke kjønnsbalansen i yrkesfagene. Sesjonen avsluttes med spørsmål og dialog.